

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

► **B****РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 44/2001 НА СЪВЕТА**

от 22 декември 2000 година

относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела

(ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Регламент (ЕО) № 1496/2002 на Комисията от 21 август 2002 година	L 225	13	22.8.2002 г.
► <u>M2</u>	Commission Regulation (EC) No 1937/2004 of 9 November 2004 (*)	L 334	3	10.11.2004 г.
► <u>M3</u>	Регламент (ЕО) № 2245/2004 на Комисията от 27 декември 2004 година	L 381	10	28.12.2004 г.
► <u>M4</u>	Регламент (ЕО) № 1791/2006 на Съвета от 20 ноември 2006 година	L 363	1	20.12.2006 г.
► <u>M5</u>	Регламент (ЕО) № 1103/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година	L 304	80	14.11.2008 г.
► <u>M6</u>	Регламент (ЕО) № 280/2009 на Комисията от 6 април 2009 година	L 93	13	7.4.2009 г.
► <u>M7</u>	Регламент (ЕС) № 416/2010 на Комисията от 12 май 2010 година	L 119	7	13.5.2010 г.
► <u>M8</u>	Регламент (ЕС) № 156/2012 на Комисията от 22 февруари 2012 година	L 50	3	23.2.2012 г.
► <u>M9</u>	Регламент (ЕС) № 517/2013 на Съвета от 13 май 2013 година	L 158	1	10.6.2013 г.
► <u>M10</u>	Регламент (ЕС) № 566/2013 на Комисията от 18 юни 2013 година	L 167	29	19.6.2013 г.

Изменен със:

► <u>A1</u>	Акт относно условията за присъединяване към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз	L 236	33	23.9.2003 г.
--------------------	---	-------	----	--------------

Поправен със:

► <u>C1</u>	Поправка, ОВ L 10, 15.1.2014 г., стр. 32 (44/2001)
--------------------	--

(*) Настоящият акт никога не е публикуван на български език

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 44/2001 НА СЪВЕТА

от 22 декември 2000 година

относно компетентността, признаването и изпълнението на
съдебни решения по граждански и търговски дела

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,
и по-специално член 61, буква в) и член 67, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽²⁾,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽³⁾,

като има предвид, че:

- (1) Общността си е поставила за цел поддържане и развитие на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в което се гарантира свободното движение на хора. С оглед постепенното създаване на такова пространство, Общността следва да приеме, наред с друго, и мерки във връзка със сътрудничеството в областта на правосъдието по граждански дела, които мерки са необходими за стабилното функциониране на вътрешния пазар.
- (2) Някои различия между националните норми, които са приложими по отношение на компетентността и признаването на съдебни решения, затрудняват гладкото функциониране на вътрешния пазар. Затова от съществено значение са разпоредбите за уеднаквяване на правилата за конфликт на юрисдикции по граждански и търговски дела и за опростяване на формалностите с оглед бързо и опростено признаване и изпълнение на съдебни решения от държавите-членки, които са обвързани по настоящия регламент.
- (3) По смисъла на член 65 от Договора тази област е в обхвата на съдебното сътрудничество по граждански дела.
- (4) В съответствие с принципите за субсидиарност и пропорционалност, които са формулирани в член 5 от Договора, целите на настоящия регламент не могат да бъдат в достатъчна степен постигнати от държавите-членки и могат следователно по-добре да бъдат постигнати от Общността. Настоящият регламент ограничава приложението си в рамките на необходимия минимум с оглед постигане на тези цели и не надхвърля необходимото за тази цел.

⁽¹⁾ ОВ С 376, 28.12.1999 г., стр. 1.

⁽²⁾ Становище от 21 септември 2000 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

⁽³⁾ ОВ С 117, 26.4.2000 г., стр. 6.

▼B

- (5) На 27 септември 1968 г. държавите-членки, които действат съгласно член 293, четвърто тире от Договора, подписаха Брюкселската конвенция относно подведомствеността и изпълнението на съдебните решения в областта на гражданското и търговското право, изменена от конвенциите за присъединяване на нови държави-членки към споменатата конвенция (наричана Брюкселската конвенция)⁽¹⁾. На 16 септември 1988 г. държавите-членки и държавите от ЕАСТ подписаха Конвенцията от Лугано относно подведомствеността и изпълнението на съдебните решения в областта на гражданското и търговското право, която е паралелна конвенция на Брюкселската конвенция от 1968 г. Предприета бе дейност за преглед на посочените конвенции, като Съветът одобри съдържанието на преработените текстове. При този преглед трябва да се гарантира приемственост в постигнатите резултати.
- (6) С оглед постигне на целта за свободно движение на съдебни решения по граждански и търговски дела е необходимо и подходящо правилата, приложими по отношение на компетентността и признаването и изпълнението на съдебни решения, да се регламентират с правен акт на Общността, който е със задължителна сила и се прилага пряко.
- (7) Обхватът на настоящия регламент трябва да включва всички основни граждански и търговски дела с изключение на някои ясно определени дела.
- (8) Трябва да съществува връзка между производствата, по отношение на които се прилага настоящият регламент, както и територията на държавите-членки, които са обвързани от настоящия регламент. Съответно трябва да се прилагат общи правила за компетентността, когато ответникът има местоживее в някоя от тези държави-членки.
- (9) Ответник, който няма местоживее в държава-членка, като правило е субект на националните правила за компетентност, приложими на територията на държава-членка на сезирания съд, докато ответник с местоживее в държава-членка, която не е обвързана по настоящия регламент, трябва да остане субект на Брюкселската конвенция.
- (10) За целите на свободното движение на съдебни решения съдебните решения, постановени в държава-членка, които са обвързана по настоящия регламент, трябва да бъдат признати и изпълнени в друга държава-членка, обвързана по настоящия регламент, дори ако длъжникът по съдебното решение е с местоживее в трета държава.
- (11) Правилата за компетентността трябва да са във висока степен предвидими и основани на принципа, че компетентността по правило се основава на местоживееето на ответника и винаги трябва да е налице на това основание, освен в няколко ясно определени ситуации, когато основаниято на спора или автономията на страните изисква или предполага различен свързващ фактор. Местоживееето на правния субект трябва да се определи автономно, така че общите правила да се направят по-прозрачни и да се избегнат конфликти на юрисдикции.

⁽¹⁾ ОВ L 299, 31.12.1972 г., стр. 32.

ОВ L 304, 30.10.1978 г., стр. 1.

ОВ L 388, 31.12.1982 г., стр. 1.

ОВ L 285, 3.10.1989 г., стр. 1.

ОВ C 15, 15.1.1997 г., стр. 1.

Виж консолидирания текст в ОВ C 27, 26.1.1998 г., стр. 1.

▼B

- (12) Наред с местоживеенето на ответника трябва да съществуват алтернативни основания за компетентност, които са основани на тясна връзка между съда и процесуалното действие или с оглед да се улесни доброто упражняване на правосъдие.
- (13) Във връзка със застраховането, потребителските договори и трудовата заетост, по-слабата страна трябва да бъде защитена от правила за компетентност, които са в по-висока степен благоприятни за нейните интереси, отколкото предвиждат общите правила.
- (14) Автономията на страните по договори, различни от застрахователен, потребителски или трудов, където се допуска само ограничена автономия при избора на компетентен съд, трябва да бъде съблюдавана при условията за изключителни основания за компетентност, които са установени в настоящия регламент.
- (15) В интерес на хармоничното упражняване на правосъдие е необходимо да се минимизира възможността от едновременно производства и да се гарантира, че в две държави-членки няма да се произнасят противоречащи си съдебни решения. Трябва да съществува ясен и ефективен механизъм за решаване на висящи дела (*lis pendens*) и свързани с тях производства и за отстраняване на проблемите, които произтичат от национални различия като тези във връзка с определянето на времето, към което едно дело се счита за висящо. За целите на настоящия регламент това време трябва да се определи автономно.
- (16) Взаимното доверие в упражняването на правосъдие в Общността оправдава съдебни решения, които са постановени в държава-членка, да бъдат автоматично признавани без нуждата от някаква процедура, освен в случаите на оспорване.
- (17) По силата на същия принцип на взаимно доверие трябва да бъде ефективна и бърза процедурата за превръщането на едно съдебно решение, което е постановено в една държава-членка, в изпълняемо в друга. За тази цел декларацията, че едно съдебно решение е изпълняемо, трябва да бъде издавана на практика автоматично след изцяло формална проверка на представените документи, без съдът да има възможност да повдигне по свой почин някое от основанията за неизпълняемост, които са установени по силата на настоящия регламент.
- (18) При все това зачитането на правото на защита означава, че ответникът трябва да има възможност да обжалва в състезателна процедура декларацията за изпълняемост, ако той смята, че е налице някое от основанията за неизпълняемост. Трябва да е налице процедура по обжалване и по отношение на ищеца, когато искането му за декларация за изпълняемост е отхвърлено.
- (19) Трябва да се гарантира приемственост между Брюкселската конвенция и настоящия регламент и за тази цел трябва да се установят преходни разпоредби. Същата нужда от приемственост се прилага и по отношение на тълкуването на Брюкселската конвенция от Съда на Европейските общности, а Протоколът от 1971 г.⁽¹⁾ трябва също така да остане приложим спрямо висящи дела към момента на влизане в сила на настоящия регламент.

⁽¹⁾ ОВ L 204, 2.8.1975 г., стр. 28.

ОВ L 304, 30.10.1978 г., стр. 1.

ОВ L 388, 31.12.1982 г., стр. 1.

ОВ L 285, 3.10.1989 г., стр. 1.

ОВ C 15, 15.1.1997 г., стр. 1.

Виж консолидирания текст в ОВ C 27, 26.1.1998 г., стр. 28.

▼B

- (20) Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия в съответствие с член 3 от Протокола за позицията на Обединеното кралство и Северна Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, заявиха желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящия регламент.
- (21) Дания в съответствие с членове 1 и 2 от Протокола за позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, не участва в приемането на настоящия регламент и следователно не е обвързана от него, нито е субект на неговото прилагане.
- (22) Тъй като Брюкселската конвенция остава в сила в отношенията между Дания и държавите-членки, които са обвързани от настоящия регламент, Конвенцията и Протоколът от 1971 г. продължават да действат между Дания и държавите-членки, които са обвързани по настоящия регламент.
- (23) Брюкселската конвенция продължава да действа на териториите на държави-членки, които попадат в териториалния обхват на посочената конвенция и които са изключени от настоящия регламент съгласно член 299 от Договора.
- (24) Подобно на това и в името на последователността настоящият регламент не накърнява нормите, които регулират компетентността и признаването на съдебни решения, които се съдържат в специални общностни актове.
- (25) Спазването на международните задължения, по които са страни държавите-членки, означава, че настоящият регламент не засяга договори във връзка със специални въпроси, по които са страни държавите-членки.
- (26) Трябва да бъде осигурена необходимата гъвкавост в основните правила на настоящия регламент, за да се отчетат специалните процедурни правила на някои държави-членки. Някои разпоредби на Протокола, приложен към Брюкселската конвенция, трябва съответно да се включат в настоящия регламент.
- (27) За да се гарантира хармоничен преход в определени области, които бяха обект на специални разпоредби в Протокола, приложен към Брюкселската конвенция, настоящият регламент предвижда разпоредби за преходен период, които отчитат специфичното положение в определени държави-членки.
- (28) Не по-късно от пет години след влизането в сила на настоящия регламент Комисията представя доклад за приложението му и при необходимост ще изготви предложения за изменения.
- (29) Комисията трябва да приспособи приложения I—IV относно правилата за национална компетентност, съдилищата или компетентните органи и процедурите за обжалване, налични въз основа на изменения, предложени от засегнатите държави-членка; измененията, направени спрямо приложения V и VI трябва да се приемат в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБХВАТ

Член 1

1. Настоящият регламент се прилага по граждански и търговски дела, независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. Той не обхваща, по специално, данъчни, митнически или административни дела.

2. Настоящият регламент не се прилага по отношение на:

- а) гражданското състояние, правоспособността и дееспособността на физически лица, имуществени права, произтичащи от брачни правоотношения, завещания и наследяване;
- б) производства, свързани с обявяването на дружества или други юридически лица в несъстоятелност, конкордати и аналогични производства;
- в) социално осигуряване;
- г) арбитраж.

3. В настоящия регламент под „държава-членка“ се разбират държавите-членки, с изключение на Дания.

ГЛАВА II

КОМПЕТЕНТНОСТ

Раздел 1

Общи разпоредби

Член 2

1. При условията на настоящия регламент, искове срещу лицата, които имат местоживее в държава-членка, независимо от тяхното гражданство, се предявяват пред съдилищата на тази държава-членка.

2. Лица, които не са граждани на държавата-членка, в която имат местоживее, се подчиняват на правилата за компетентност, които са приложими по отношение на гражданите на тази държава.

Член 3

1. Срещу лица, които имат местоживее в държава-членка, могат да бъдат предявявани искове в съдилищата на друга държава-членка само при съблюдаване на правилата, установени в раздели 2-7 от настоящата глава.

2. По-специално правилата за национална компетентност, установени в приложение I, няма да се прилагат в техен ущърб.

Член 4

1. Ако ответникът няма местоживее в държава-членка, компетентността на съдилищата на всяка държава-членка, при условията на членове 22 и 23, се определя от правото на тази държава-членка.

▼B

2. По отношение на такъв ответник всяко лице, което има местоживеее в държава-членка, може независимо от неговото гражданство да се ползва в тази държава от действащите там правила за компетентност, и по-специално от тези, конкретизирани в приложение I, по същия начин както гражданите на тази държава.

Раздел 2

Специална компетентност

Член 5

Срещу лице, което има местоживеее в държава-членка, може да бъде предявен иск в друга държава-членка:

1. а) по дела, свързани с договор - в съдилищата по мястото на изпълнение на въпросното задължение;
- б) за целите на настоящата разпоредба и освен ако не е договорено друго, мястото на изпълнение на въпросното задължение е:
 - в случая на продажба на стоки, мястото в държава-членка, където съгласно договора са доставени стоките или е трябвало да бъдат доставени,
 - в случая на предоставяне на услуги, мястото в държава-членка, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени;
- в) ако не се прилага буква б), тогава се прилага буква а);
2. по делата за издръжка - в съдилищата на мястото, където получаващият издръжка има местоживеее или обичайно пребиваване, или ако делото е свързано с производство относно гражданското състояние на лице - в съда, който съобразно своето право е компетентен да разглежда такова производство, освен ако тази компетентност се основава единствено на гражданството на една от страните;
3. по дела относно гражданска отговорност, *delict* или *quasi delict* - в съдилищата на мястото, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие;
4. по отношение на граждански иск за вреди или реституция вследствие на деяние, което води до наказателно производство - в съда, сезиран с това производство, доколкото този съд съгласно своето право е компетентен да разглежда граждански иски;
5. по отношение на спорове, произтичащи от дейността на клон, агенция или друг вид представителство - в съдилищата на мястото, където е разположен клонът, агенцията или представителството;
6. в качеството на учредител, доверителен собственик (trustee) или бенефициер на доверителна собственост (trust), създадена по силата на закон или на писмен документ, или устно и доказана писмено - в съдилищата на държавата-членка, където се намира доверителната собственост (trust);

▼B

7. по отношение на спор относно плащане на възнаграждение, искано във връзка със спасяване на товар или навло - в съда, в обсега на чиято компетентност въпросният товар или навло:

- а) е бил задържан с цел да се обезпечи това плащане, или
- б) е могъл да бъде задържан, но е дадена гаранция или друго обезпечение;

при условие че настоящата разпоредба се прилага само ако се претендира, че ответникът има права върху товара или навлото, или е имал такива права по време на спасяването им.

Член 6

Срещу лице с местоживеене в държава-членка може, също така, да бъде предявен иск:

1. когато то е един от множество ответници, в съдилищата по местоживеенето на всеки от тях, при условие че исковите са в такава тясна връзка, че е целесъобразно те да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си съдебни решения, постановени в отделни производства;
2. като трета страна по дело за поръчителство или гаранция или в друго производство на трета страна, в съда, сезиран с първоначалното дело, освен ако това дело е заведено единствено с цел това лице да бъде отклонено от подсъдността на съда, който би бил компетентен по неговото дело;
3. по насрещен иск, произтичащ от същия договор или факти, на които се основава първоначалният иск, в съда, пред който е висящо първоначалното дело;
4. по дела във връзка с договор, ако процедурата може да се съчетае с процедура срещу същия ответник, по дела относно вещни права върху недвижими вещи, в съда на държавата-членка, където е разположен имотът.

Член 7

Когато по силата на настоящия регламент съд в държава-членка е компетентен за действия във връзка с отговорност, произтичаща от използването или дейността на кораб, този съд или който и да е друг съд, който по силата на вътрешното право е заместен за тази цел, също така ще е компетентен по отношение на искове за ограничаване на тази отговорност.

Раздел 3**Компетентност по дела във връзка със застраховане***Член 8*

По дела във връзка със застраховане компетентността се определя от нормите на настоящия раздел, без да се засягат разпоредбите на член 4 и член 5, точка 5.

▼B*Член 9*

1. Срещу застраховател с местоживеене в държава-членка, може да бъде предявен иск:

- а) в съдилищата на държава-членка, където той има местоживеене, или
- б) в друга държава-членка в случай на процесуални действия, извършени от притежателя на полицата, застрахования или ползвателя, в съдилищата по мястото, където ищецът има местоживеене,
- в) ако той е съзастраховател, в съдилищата на държава-членка, в която е предявен иск срещу основния застраховател.

2. Застраховател, който няма местоживеене в държава-членка, но има клон, агенция или друго представителство в една от държавите-членки, по отношение на спорове, произтичащи от дейността на клона, агентството или представителството, се счита, че има местоживеене в тази държава-членка.

Член 10

По отношение на застраховка за отговорност или застраховка на недвижима собственост срещу застрахователя може наред с това да бъде предявен иск в съдилищата, където е настъпило вредоносното събитие. Същото се прилага и ако движимо и недвижимо имущество се покрива от една и съща застрахователна полица и двете са неблагоприятно засегнати от едно и също случайно събитие.

Член 11

1. По отношение на застраховка за отговорност застрахователят също така може, ако законът на съда го позволява, да бъде призован по дело, което увредената страна е предприела срещу застрахования.

2. Членове 8, 9 и 10 се прилагат по отношение на искове, предявени от увредената страна пряко срещу застрахователя, когато такива преки искове са разрешени.

3. Ако правото, приложимо спрямо такива преки искове, предвижда, че притежателят на полицата или застрахованият могат да бъдат призовани като страни по делото, същият съд е компетентен по отношение на тях.

Член 12

1. Без да се засяга разпоредбата на член 11, параграф 3, застрахователят може да започне дело само в съдилищата на държавата-членка, в която ответникът има местоживеене, независимо дали той се явява притежател на полицата, застрахован или бенефициер.

2. Разпоредбите на настоящия раздел не засягат правото да се повдигне насрещен иск в съда, в който в съответствие с настоящия раздел е висящ основният иск.

Член 13

Разпоредбите на настоящия раздел могат да се дерогират само със споразумение:

1. което е сключено след възникване на спора, или
2. което допуска притежателят на полица, застрахованият или бенефициерът да започнат дело в съдилища, различни от тези, посочени в този раздел, или
3. което е сключено между притежател на полица и застраховател, ако и двамата по време на сключване на договора са имали местоживеене или обичайно пребиваване в една и съща държава-членка, и което споразумение предоставя компетентност на съдилищата на тази държава, дори ако вредоносното събитие се случи в чужбина, при условие че това споразумение не противоречи на законодателството на тази държава, или
4. което е сключено с притежател на полица, който няма местоживеене в държава-членка, освен дотолкова, доколкото застраховката е задължителна или е относно недвижима собственост в държава-членка, или
5. което се отнася до договор за застраховка дотолкова, доколкото покрива един или повече от рисковете по член 14.

Член 14

Рисковете по член 13, параграф 5 са следните:

1. всякаква загуба или вреда на:
 - а) морски кораби, инсталации, разположени край бреговете или в открито море, или въздухоплавателно средство, произтичащи от рискове, които са във връзка с използването им за търговски цели;
 - б) транзитни стоки, различни от багажа на пътниците, когато транзитът се състои или включва товар на такива кораби или въздухоплавателни средства;
2. всякаква отговорност, различна от тази за телесна повреда на пътници или загуба или увреждане на багажа им:
 - а) произтичаща от използването или дейността на кораби, инсталации или въздухоплавателни средства, както са указани в точка 1, буква а), доколкото по отношение на последните законодателството на държава-членка, в която е регистрирано въздухоплавателното средство, не забранява клаузи за предоставяне на компетентност при застраховането срещу такива рискове;
 - б) за загуба или повреда, причинени от транзитни стоки, както са описани в точка 1, буква б);
3. всякаква финансова загуба във връзка с използването или дейността на кораби, инсталации или въздухоплавателни средства, както са указани в точка 1, буква а), и по-специално загуба на редовен или чартърен товар;
4. всякакъв риск или интерес във връзка с някои от тези по точки 1—3;

▼B

5. независимо от точки 1—4, всякакви „големи рискове“, както са определени в Директива 73/239/ЕИО на Съвета⁽¹⁾, изменена с Директиви 88/357/ЕИО⁽²⁾ и 90/618/ЕИО⁽³⁾ на Съвета, така както са изменени.

Раздел 4

Компетентност при потребителски договори

Член 15

1. По отношение на дела във връзка с договор, сключен от лице — потребител, за цел, която може да се приеме, че е извън неговата търговска дейност или професия, компетентността се определя от разпоредбите в настоящия раздел, без да се засяга разпоредбата на член 4 и член 5, точка 5, ако:

- а) се отнася до договор за продажба на стоки на изплащане чрез вноски, или
- б) се отнася до договор за заем, изплатим на части, или за всяка друга форма на кредит, предоставен за финансиране на продажбата на стоки, или
- в) във всички останали случаи, договърът е сключен с лице, което извършва търговски или професионални дейности в държавата-членка, където потребителят има местоживееие, или, който с всички средства насочва дейностите си към тази държава-членка или към няколко държави, включително тази държава-членка, и договърът попада в обхвата на тези дейности.

2. Когато потребител сключи договор със страна, която няма местоживееие в държава-членка, но има клон, агенция или друго представителство в някоя от държавите-членки, тази страна по отношение на спорове, възникнали от дейността на този клон, агенция или представителство, се счита за имаща местоживееие в тази държава-членка.

3. Настоящият раздел няма да се прилага по отношение на договор за транспорт, различен от договора, който в цената си включва предоставянето на комбинация от пътуване и настаняване.

Член 16

1. Потребител може да заведе дело срещу другата страна по договора или в съдилищата на държава-членка, в която тази страна има местоживееие, или в съдилищата по мястото, където има местоживееие потребителят.

2. Другата страна по договора може да заведе делото срещу потребител само в съдилищата на държавата-членка, където има местоживееие потребителят.

⁽¹⁾ ОВ L 228, 16.8.1973 г., стр. 3. Директива, последно изменена с Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 181, 20.7.2000 г., стр. 65).

⁽²⁾ ОВ L 172, 4.7.1988 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2000/26/ЕО.

⁽³⁾ ОВ L 330, 29.11.1990 г., стр. 44.

▼B

3. Настоящият член не засяга правото да се предяви насрещен иск в съда, пред който в съответствие с настоящия раздел е висящ първоначалният иск.

Член 17

Разпоредбите на настоящия раздел могат да се дерогират само със споразумение:

1. което е сключено след възникването на спора, или
2. което допуска потребителят да започне дело в съдилища, различни от тези, посочени в този раздел, или
3. което е сключено между потребителя и другата страна по договора, и двамата от които по времето на сключване на договора са имали местоживееие или обичайно пребиваване в една и съща държава-членка, и което предоставя компетентност на съдилищата на тази държава-членка, при условие че това споразумение не противоречи на законодателството на тази държава-членка.

Раздел 5**Компетентност при индивидуални трудови договори***Член 18*

1. По дела във връзка с индивидуални трудови договори компетентността се определя от разпоредбите на настоящия раздел, без да се засягат разпоредбите на член 4 и член 5, точка 5.

2. Когато работник или служител сключи индивидуален трудов договор с работодател, който няма местоживееие в държава-членка, но има клон, агенция или друго представителство в някоя от държавите-членки, работодателят по отношение на спорове, възникнали във връзка с дейността на клона, агенцията или представителството, се счита за имащ местоживееие в тази държава-членка.

Член 19

Срещу работодател с местоживееие в държава-членка, може да бъде предявен иск:

1. в съдилищата на държавата-членка, където има местоживееие, или
2. в друга държава-членка:
 - а) в съдилищата по мястото, където работодателят обичайно осъществява дейността си, или в съдилищата по мястото, където последно е осъществявал дейност, или
 - б) ако работникът или служителът не осъществява обичайно или не е осъществявал обичайно дейността си в никоя държава, в съдилищата по мястото, където дейността, за която е нает работникът или служителът, е разположена или е била разположена.

Член 20

1. Работодател може да заведе дело само в съдилищата на държавата-членка, където работникът или служителят имат местоживеене.
2. Разпоредбите на настоящия раздел не засягат правото да се предяви насрещен иск в съда, в който в съответствие с този раздел е висящо основното дело.

Член 21

Разпоредбите на настоящия раздел могат да се дерогират само със споразумение за предоставяне на компетентност:

1. което е сключено след възникването на спора, или
2. което допуска работникът или служителят да заведат дело в съдилища, различни от тези, указани в настоящия раздел.

Раздел 6

Исключителна компетентност

Член 22

Следните съдилища ще притежават изключителна компетентност независимо от местоживеенето:

1. по дела, които имат за предмет вещни права върху недвижим имот или договор за наем на недвижим имот, съдилищата на държавата-членка, в която е разположен имотът.

Въпреки това по дела, които имат за предмет договор за наем на недвижим имот, сключен за временно ползване с максимален срок от шест последователни месеца, са компетентни и съдилищата на държавата-членка, където има местоживеене ответникът, при условие че наемателят е физическо лице и че наемодателят и наемателят имат местоживеене в една и съща държава-членка;

2. по дела, които имат за предмет действителността на създаването, недействителност или прекратяване на търговски дружества или други юридически лица или сдружения на физически или юридически лица, или действителността на решения на техните органи, съдилищата на държавата-членка, в която има седалище търговското дружество, юридическото лице или сдружението. За да се определи това седалище, съдът прилага своите правила на международното частно право;
3. по дела, които имат за предмет действителността на вписванията в публични регистри, съдилищата на държавата-членка, в която се води регистърът;
4. по дела във връзка с регистрацията или действителността на патенти, марки, дизайни или други подобни права, за които се изисква да бъдат депозирани или регистрирани, съдилищата на държавата-членка, в която е подадена заявка за депозиране или регистрация, или депозирането или регистрацията са извършени или се смятат за извършени съгласно инструмент на Общността или по силата на международна конвенция.

▼B

Без да се засяга компетентността на Европейската патентна служба по силата на Конвенцията за предоставяне на европейски патенти, подписана в Мюнхен на 5 октомври 1973 г., съдилищата на всяка държава-членка имат изключителна компетентност, независимо от местоживеенето, по дела във връзка с регистрацията или действителността на всеки европейски патент, предоставен на тази държава;

5. по дела във връзка с изпълнението на съдебни решения, съдилищата на държава-членка, в която съдебното решение е било или трябва да бъде изпълнено.

Раздел 7**Пророгация на компетентност***Член 23*

1. Ако страните, една или повече от които имат местоживеене в държава-членка, са се договорили, че съд или съдилищата на държава-членка са компетентни за разрешаване на всякакви спорове, които са възникнали или които могат да възникнат във връзка с определено правоотношение, този съд или тези съдилища имат компетентност. Тази компетентност е изключителна, освен ако страните са уговорили друго. Споразумението за предоставяне на компетентност се сключва:

- а) писмено или устно, потвърдено с писмени доказателства; или
- б) във форма, която е съобразена с практиките, които страните са установили помежду си; или
- в) в международната търговия, във форма, която е съобразена с обичая, който страните познават или е трябвало да познават и който в тази търговска дейност е широко известен на страните и редовно се съблюдава от страните по договори от вида, приложим в конкретната търговска дейност.

2. Всяко общуване по електронен път, което осигурява траен запис на споразумението, е равностойно на „писмена форма“.

3. Когато се сключи такова споразумение между страни, никоя от които няма местоживеене в държава-членка, съдилищата на други държави-членки не са компетентни по отношение на споровете им, освен ако съдът или съдилищата, които са избрани, са се отказали от компетентност.

4. Съдът или съдилищата на държава-членка, на които е предоставена компетентност чрез акт за учредяване на доверителна собственост (trust), имат изключителна компетентност по всяко дело, заведено срещу учредител, доверителен собственик (trustee) или бенефициер, ако става дума за отношенията между тези лица или за техните права или задължения във връзка с доверителната собственост (trust).

5. Споразумения или разпоредби на акт за учредяване на доверителна собственост (trust), с които се предоставя компетентност, нямат правно действие, ако противоречат на член 13, 17 или 21, или ако съдилищата, чиято компетентност те претендират да изключат, имат изключителна компетентност по силата на член 22.

Член 24

Извън компетентността, която произтича от други разпоредби на настоящия регламент, компетентен е този съд на държава-членка, пред който се яви ответникът. Това правило не се прилага, когато ответникът се явява, за да оспори компетентността на съда, или когато друг съд има изключителна компетентност по силата на член 22.

Раздел 8

Проверка на компетентността и допустимостта

Член 25

Когато съд на държава-членка е сезиран с иск, който основно засяга дело, по отношение на което съдилищата на друга държава-членка имат изключителна компетентност по силата на член 22, той служебно прогласява, че не е компетентен.

Член 26

1. Когато срещу ответник с местоживее в една държава-членка е предявен иск в съд на друга държава-членка и той не се яви, съдът служебно прогласява, че не е компетентен, освен ако компетентността му произтича от разпоредбите на настоящия регламент.

2. Съдът спира разглеждането на делото дотогава, докато не бъде доказано, че ответникът е могъл да получи документа за образуване на производството, или равностоеен документ в достатъчен срок, който да му позволи да организира защитата си, или че са били предприети всички необходими стъпки за тази цел.

3. Член 19 от Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета от 29 май 2000 г. за връчването в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела⁽¹⁾ се прилага вместо разпоредбите на параграф 2, ако документът, с който се започва делото, или равнозначният документ трябва да се предадат от една държава-членка в друга, съобразно настоящия регламент.

4. Когато разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1348/2000 не са приложими, се прилага член 15 от Хагската конвенция от 15 ноември 1965 г. относно връчването в чужбина на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела, ако документът за образуване на производството или равностоеен документ е трябвало да бъдат предадени съобразно тази конвенция.

Раздел 9

Висящ процес (Lis pendens) — свързани иски

Член 27

1. Когато дела с един и същ предмет и между същите страни, са заведени в съдилищата на различни държави-членки, всеки съд, различен от първия сезиран съд, спира разглеждането на делото служебно, докато бъде установена компетентността на първия сезиран съд.

⁽¹⁾ ОВ L 160, 30.6.2000 г., стр. 37.

▼B

2. Когато бъде установи компетентността на първия сезиран съд, всеки друг съд, различен от първия сезиран съд, се отказва от компетентност в полза на този съд.

Член 28

1. Когато свързани иски са висящи пред съдилища от различни държави-членки, всеки съд, различен от първия сезиран съд, може да спре разглеждането на делото.

2. Когато тези иски са висящи на първа инстанция, всеки съд, различен от първия сезиран съд, може също така, по молба на една от страните да се откаже от компетентност, ако първия сезиран съд е компетентен по отношение на въпросните иски и правото му допуска тяхното обединяване.

3. За целите на настоящия член исковите се смятат за свързани, когато те се намират в такава тясна връзка помежду си, че е целесъобразно да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си съдебни решения, постановени в отделни производства.

Член 29

Когато исковите спадат към изключителната компетентност на няколко съдилища, всеки съд, различен от първия сезиран съд, се отказва от компетентност в полза на този съд.

Член 30

За целите на настоящия раздел, съдът се счита сезиран:

1. в момента, когато документът за образуване на производството или равностоен документ е внесен в съда, при условие че ищецът впоследствие не е пропуснал да предприеме изискуемите стъпки, за да се осъществят действия по отношение на ответника, или
2. ако документът трябва да бъде връчен, преди да е внесен в съда, в момента, когато е получен от отговорната за връчването служба, при условие че ищецът впоследствие не е пропуснал да предприеме изискуемите стъпки, за да внесе документа в съда.

Раздел 10**Временни, включително охранителни мерки***Член 31*

Може да се направи заявление пред съдилищата на държава-членка за такива временни, включително охранителни мерки, каквито съществуват съгласно законодателството на тази държава-членка, дори ако съгласно настоящия регламент съдилищата на друга държава-членка са компетентни по съществото на делото.

ГЛАВА III

ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 32

За целите на настоящия регламент „съдебно решение“ означава всяко съдебно решение, постановено от съд или правораздавателен орган на държава-членка, както и да се нарича съдебното решение, включително декрет, разпореждане, решение или заповед за изпълнение, както и определянето на разноските от служител на съда.

Раздел 1

Признаване

Член 33

1. Съдебно решение, което е постановено в държава-членка, се признава в другата държава-членка, без да се изисква каквато и да е специална процедура.
2. Всяка заинтересувана страна, която изисква признаването на съдебно решение като основен въпрос при един спор, може в съответствие с процедурите, установени в раздели 2 и 3 от настоящата глава, да поиска решение, с което да се признае съдебното решение.
3. Ако изходът на дело в съд на държава-членка зависи от произнасянето по инцидентно възникнал въпрос за признаване, този съд е компетентен по отношение на този въпрос.

Член 34

Съдебно решение не се признава:

1. ако признаването явно противоречи на публичната политика в държавата-членка, в която се иска признаване;
2. когато то е постановено в отсъствие на страната, ако на ответника не е връчен документът за образуване на производството или равностоен документ в достатъчен срок, за да има възможност да организира защитата си, освен ако ответникът не е успял да започне дело за оспорване на съдебното решение, когато е било възможно да стори това;
3. ако то противоречи на съдебно решение, постановено по спор между същите страни в държавата-членка, в която се иска признаване;
4. ако то противоречи на по-рано постановено съдебно решение, постановено в друга държава-членка или в трета държава по същия предмет и между същите страни, при условие че по-ранното съдебно решение отговаря на условията, необходими за признаването му в сезираната държава-членка.

Член 35

1. Освен това, съдебното решение не се признава, ако то противоречи на раздел 3, 4 или 6 от глава II, както и в случаите по член 72.

▼B

2. При проверката на основанията за компетентността по предходния параграф съдът или органът, който е сезиран, е обвързан от фактическите констатации, на основата на които съдът на държавата-членка по произход е определил своята компетентност.

3. При спазване на параграф 1 не може да бъде преразглеждана компетентността на съда на държавата-членка по произход. Критерият за публична политика, посочен в член 34, точка 1, не може да се прилага по отношение на правилата относно компетентността.

Член 36

При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждане по същество на чуждестранно съдебно решение.

Член 37

1. Съд на държава-членка, в който се иска признаване на съдебно решение, постановено в друга държава-членка, може да спре разглеждането на делото, ако срещу съдебното решение е внесена обикновена жалба.

2. Съд на държава-членка, в която се иска признаване на съдебно решение, постановено в Ирландия или в Обединеното кралство, може да спре разглеждането на делото, ако изпълнението в държавата по произход е спряно поради обжалване.

Раздел 2**Изпълнение***Член 38*

1. Съдебно решение, постановено в държава-членка и подлежащо на изпълнение в тази държава-членка, се изпълнява в друга държава-членка, когато по искане на всяка заинтересувана страна то бъде обявено за изпълняемо там.

2. При все това в Обединеното кралство такова съдебно решение се изпълнява в Англия и Уелс, в Шотландия или Северна Ирландия, когато по искане на всяка заинтересувана страна то е било вписано за изпълнение в съответната част от територията на Обединеното кралство.

Член 39

1. Молбата се подава пред съда или компетентния орган, посочени в списъка в приложение II.

2. Местната подсъдност се определя според местоживеенето на страната, срещу която се иска изпълнение, или според мястото на изпълнението.

Член 40

1. Процедурата за подаване на молба се урежда от законодателството на държавата-членка, в която се иска изпълнението.

2. Молителят трябва да посочи съдебен адрес в съдебния район на съда, до който е подадена молбата. При все това, ако законодателството на държавата-членка, където се иска изпълнение, не предвижда посочването на такъв адрес, молителят определя процесуален представител.

▼B

3. Към молбата се прилагат документите, посочени в член 53.

Член 41

Съдебното решение се обявява за изпълняемо веднага след завършване на формалностите по член 53 без да се прави преразглеждане по членове 34 и 35. Страната, по отношение на която се иска изпълнение, няма право през този етап от производството да прави изявления по молбата.

Член 42

1. Решението по молбата за декларация за изпълняемост се съобщава незабавно на молителя в съответствие с процедурата, установена от законодателството на държавата-членка, в която се иска изпълнението.

2. Декларацията за изпълняемост се връчва на страната, срещу която се иска изпълнение, заедно със съдебното решение, ако то все още не е било връчено на тази страна.

Член 43

1. Решението по молбата за декларация за изпълняемост може да се обжалва от всяка от страните.

2. Жалбата се внася пред съда, посочен в списъка в приложение III.

3. Жалбата се разглежда в съответствие с процесуалните правила за състезателните производства.

4. Ако страната, срещу която се иска изпълнение, не се яви пред съда, сезиран с жалба, повдигната от молителя, се прилага член 26, параграфи от 2 до 4, дори когато страната, срещу която се иска изпълнение, няма местоживее в някоя от държавите-членки.

5. Жалба срещу декларацията за изпълняемост се подава до един месец от връчването на декларацията. Ако страната, срещу която се иска изпълнение, има местоживее в държава-членка, различна от тази, в която е издадена декларацията за изпълняемост, срокът за обжалване е два месеца и тече от датата на връчването, било лично на страната, или по нейното местоживее. Не се допуска удължаване на срока поради голяма отдалеченост.

Член 44

Решението, постановено по жалбата, може да бъде атакувано само чрез жалбата, посочена в приложение IV.

Член 45

1. Съдът, пред който е подадена жалбата съгласно член 43 или член 44, отказва или отменя декларация за изпълняемост само на някое от основанията по членове 34 и 35. Той произнася решението си незабавно.

▼B

2. При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждане на чуждестранно съдебно решение по същество.

Член 46

1. Съдът, пред който е подадена жалбата по член 43 или член 44, по искане на страната, срещу която се иска изпълнение, може да спре производството, ако срещу съдебното решение в държавата-членка по произход е подадена обикновена жалба или ако все още не е изтекъл срокът за подаване на такава жалба; в последния случай съдът може да посочи срока, в рамките на който трябва да се подаде жалбата.
2. Когато съдебното решение е постановено в Ирландия или Обединеното кралство, всяка форма на обжалване, предвидена в държавата-членка по произход, се счита за обикновена жалба по смисъла на параграф 1.
3. Съдът може да постави изпълнението и в зависимост от даването на обезпечение, определено от него.

Член 47

1. Когато едно съдебно решение трябва да бъде признато в съответствие с настоящия регламент, нищо не възпрепятства молителя да се възползва от временни, включително охранителни, мерки в съответствие със законодателството на сезираната държава-членка, без да се изисква декларацията за изпълняемост по член 41.
2. Декларацията за изпълняемост съдържа в себе си оправомощаване да се предприемат охранителни мерки.
3. По време на срока за обжалване по член 43, параграф 5 на декларацията за изпълняемост и до произнасянето по жалбата, не могат да се предприемат никакви мерки за изпълнение, освен охранителни, спрямо имуществото на страната, срещу която се иска изпълнение.

Член 48

1. Когато чуждестранно съдебно решение е постановено по отношение на няколко дела и декларацията за изпълняемост не може да бъде издадена за всички от тях, съдът или компетентният орган я издава за едно или повече от тях.
2. Молител може да изисква декларация за изпълняемост и само по отношение на части от съдебно решение.

Член 49

Чуждестранно съдебно решение, с което се нарежда периодично плащане посредством глоби, е изпълняемо в държава-членка, където се иска изпълнение, само ако размерът на плащането е бил окончателно определен от съдилищата на държавата-членка по произход на съдебното решение.

Член 50

Молител, който в държавата-членка по произход се е възползвал от цялостна или частична правна помощ или е бил освободен от разходи или разноски, има право в производството, указано в настоящия раздел, да се ползва от най-благоприятната правна помощ или от най-голямото освобождаване от разходи и разноски, които се предвиждат съгласно законодателството на сезираната държава-членка.

▼B*Член 51*

Няма да се иска никакво обезпечение, гаранция или депозит, както и да са описани, от страната, която в една държава-членка моли за изпълнение на съдебно решение, постановено в друга държава-членка, въз основа на обстоятелството, че тя е чужд гражданин или че няма местоживееие или пребиваване в държавата, в която се иска изпълнение.

Член 52

В производството за издаване на декларация за изпълняемост в държавата-членка, където се иска изпълнение, не може да се изискват каквито и да е такси, изчислени въз основа на цената на въпросния иск.

Раздел 3**Общи разпоредби***Член 53*

1. Една страна, която иска признаване или подава молба за декларация за изпълняемост, представя копие от съдебното решение, което отговаря на необходимите условия за установяване на автентичността му.
2. Страна, която подава молба за декларация за изпълняемост, също така представя сертификата, указан в член 54, без да се засяга член 55.

Член 54

Съдът или компетентният орган на държава-членка, където е постановено съдебно решение, издава по искане на всяка заинтересувана страна сертификат съгласно стандартния формуляр, указан в приложение V към настоящия регламент.

Член 55

1. Ако сертификатът, указан в член 54, не бъде представен, съдът или компетентният орган може да укаже срок за представянето му или да приеме равнозначен документ или, ако счита, че разполага с достатъчна информация преди това, може да не изиска представянето му.
2. Ако съдът или компетентният орган го изискват, трябва да се представи превод на документите. Преводът се заверява от лице, квалифицирано да направи това в една от държавите-членки.

Член 56

Не се изисква легализация или друга подобна формалност по отношение на документите, посочени в член 53 или член 55, параграф 2, или по отношение на документ, определящ процесуален представител.

ГЛАВА IV

АВТЕНТИЧНИ ДОКУМЕНТИ И СЪДЕБНИ СПОГОДБИ

Член 57

1. Документ, който е формално съставен или регистриран като автентичен документ и има изпълнителна сила в някоя държава-членка, в друга държава-членка се обявява за изпълняем по молба, направена в съответствие с процедурите, уредени в член 38 и следващите. Съдът, пред който е подадена жалба съгласно член 43 или член 44, отказва или отменя декларация за изпълняемост само ако изпълнението на документа явно противоречи на публичната политика на сезираната държава-членка.
2. Уговорки във връзка със задължения за издръжка, постигнати с административните власти или удостоверени от тях, също така се считат за автентични документи по смисъла на параграф 1.
3. Представеният документ трябва да отговаря на необходимите условия за установяване на автентичността му в държавата-членка по произход.
4. Раздел 3 от глава III се прилага съответно. Компетентният орган в държавата-членка, където е изготвен или регистриран автентичен документ, издава по искане на всяка заинтересувана страна сертификат съгласно стандартният формуляр в приложение VI към настоящия регламент.

Член 58

Спогодба, която е одобрена от съд в хода на делото и която е изпълняема в държавата-членка, където е сключена, е изпълняема в сезираната държава при същите обстоятелства като автентичните документи. Съдът или компетентният орган на държава-членка, където е одобрена съдебна спогодба, издава по искане на всяка заинтересувана страна сертификат съгласно стандартния формуляр в приложение V към настоящия регламент.

ГЛАВА V

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 59

1. За да определи дали една страна има местоживее в държава-членка, чиито съдилища са сезирани по дело, съдът прилага вътрешното си право.
2. Ако една страна няма местоживее в държава-членка, чиито съдилища са сезирани по дадено дело, тогава, за да се определи дали страната има местоживее в друга държава-членка, съдът прилага правото на тази държава-членка.

Член 60

1. За целите на настоящия регламент, търговско дружество или друго юридическо лице или сдружение на физически или юридически лица имат местоживее в мястото, където се намира тяхното:

а) седалище по устав, или

▼B

б) централно управление, или

в) основно място на стопанска дейност.

2. По отношение на Обединеното кралство и Ирландия „седалище според устройствения акт“ означава седалището по регистрация или когато няма токова седалище, мястото на вписване или, когато няма такова място, мястото, съгласно чието право е създадено.

3. За да се определи дали доверителната собственост (trust) се намира в държава-членка, чиито съдилища са сезирани по делото, съдът прилага своите правила за международно частно право.

Член 61

Без да се засягат по-благоприятни разпоредби на националното право, лица, които имат местоживеене в държава-членка и които са преследвани в наказателните съдилища на друга държава-членка, на която не са граждани, за престъпление, което не е извършено умишлено, могат да бъдат защитавани от квалифицирани лица, дори ако те не се явят лично. При все това сезираният съд по делото може да нареди лично явяване; в случай на неявяване съдебно решение, постановено по гражданския иск, без засегнатото лице да е могло да организира защитата си, не трябва да бъде признато или изпълнено в другата държава-членка.

Член 62

В Швеция, в бързи производства относно заповеди за плащане (*beylagningsföreläggande*) и подпомагане (*handräckning*), изразът „съд“ обхваща „Шведската служба по изпълнение“ (*kronofogdemyndighet*).

Член 63

1. Лице, което има местоживеене на територията на Великото херцогство Люксембург и срещу което е предявен иск пред съда на друга държава-членка съгласно член 5, параграф 1, може да откаже компетентността на този съд, ако крайното място на доставка на стоките или предоставянето на услугите е в Люксембург.

2. Когато при условията на параграф 1 крайното място на доставка на стоките или предоставянето на услугите е в Люксембург, всяко споразумение за предоставяне на компетентност, за да бъде действително, трябва да бъде прието в писмена форма или установено с писмени доказателства по смисъла на член 23, параграф 1, буква а).

3. Разпоредбите на настоящия член не се прилагат по отношение на договори за предоставяне на финансови услуги.

4. Разпоредбите на настоящия член се прилагат за срок шест години от влизането в сила на настоящия регламент.

▼B*Член 64*

1. По дела във връзка със спор между собственика и член на екипажа на морски кораб, регистриран в Гърция или Португалия, относно възнаграждение или други условия по повод на службата, съд в държава-членка трябва да установи дали дипломатическото или консулското длъжностно лице, отговарящо за кораба, е било уведомено за спора. Съдът може да действа веднага след като това длъжностно лице е било уведомено.
2. Разпоредбите на настоящия член се прилагат за срок шест години от влизането в сила на настоящия регламент.

*Член 65***▼A1**

1. Подсъдността, посочена в член 6, параграф 2 и член 11 по дела във връзка с действия за предоставяне на гаранция или във връзка с всякакви други действия на трета страна, не може да се прилага в Германия и Австрия. Всяко лице, което има местожителство в друга държава-членка може да бъде преследвано в съдилищата:
 - а) на Германия, съгласно член 68 и членове от 72 до 74 от Гражданския процесуален кодекс (Zivilprozessordnung), относно уведомяването на трети страни;
 - б) на Австрия, съгласно член 21 от Гражданскопроцесуалния кодекс (Zivilprozessordnung), относно уведомяването на трети страни;
 - в) на Унгария, съгласно членове 58 до 60 от Гражданскопроцесуалния кодекс (Polgári perrendtartás), относно уведомяването на трети страни.
2. Съдебни решения, постановени в други държави-членки по силата на член 6, параграф 2 или член 11, се признават и изпълняват в Германия, Австрия и Унгария в съответствие с глава III. Всякаво действие, което съдебните решения, постановени в тези страни, могат да имат по отношение на трети страни поради прилагането на разпоредбите на алинея 1, следва също да се признава в другите държави-членки.

▼B

ГЛАВА VI

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 66

1. Настоящият регламент се прилага само по отношение на съдебни производства, които са образувани и по отношение на документи, официално съставени или вписани като официални документи след влизането на същия в сила.
2. При все това, ако производството в държавата-членка по произход е образувано преди влизането в сила на настоящия регламент, съдебни решения, постановени след датата на влизане в сила, се признават и изпълняват в съответствие с разпоредбите на глава III:
 - а) ако производството в държавата-членка по произход е образувано след влизането в сила на Брюкселската конвенция или Конвенцията от Лугано както в държавата-членка по произход, така и в сезираната държава-членка;

▼B

- б) във всички други случаи, ако компетентността се основава на правила, които съответстват на предвидените в глава II или на конвенция, сключена между държавата-членка по произход и сезираната държава-членка, която е била в сила при образуването на производството.

ГЛАВА VII

ВРЪЗКА С ДРУГИ ДОКУМЕНТИ

Член 67

Настоящият регламент не засяга приложението на разпоредби, регламентиращи компетентността, и признаването и изпълнението на съдебни решения в специфични области, които се съдържат в актове на Общността или в национално законодателство, хармонизирано съобразно тези актове.

Член 68

1. Настоящият регламент в отношенията между държавите-членки отменя Брюкселската конвенция, с изключение на териториите на държавите-членки, които попадат в териториалния обхват на посочената Конвенция и които са изключени от действието на настоящия регламент по силата на член 299 от Договора.

2. Дотолкова, доколкото настоящият регламент заменя разпоредбите на Брюкселската конвенция между държавите-членки, всяко позоваване на конвенцията се разбира като позоваване на настоящия регламент.

Член 69

При условията на член 66, параграф 2 и член 70 настоящият регламент, в отношенията между държавите-членки, отменя следните конвенции и договори, сключени между две или повече от тях:

▼M9

- Конвенцията между Белгия и Франция за компетентността и валидността и изпълнението на съдебни решения, арбитражни решения и автентични документи, подписана в Париж на 8 юли 1899 г.,
- Конвенцията между Белгия и Нидерландия за компетентността, несъстоятелността и валидността и изпълнението на съдебни решения, арбитражни решения и автентични документи, подписана в Брюксел на 28 март 1925 г.,
- Конвенцията между Франция и Италия за изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана в Рим на 3 юни 1930 г.,
- Конвенцията между Обединеното кралство и Франция за реципрочното изпълнение на решения по граждански и търговски дела с протокол, подписан в Париж на 18 януари 1934 г.,
- Конвенцията между Обединеното кралство и Белгия за реципрочното изпълнение на решения по граждански и търговски дела с протокол, подписан в Брюксел на 2 май 1934 г.,
- Конвенцията между Германия и Италия за признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана в Рим на 9 март 1936 г.,

▼M9

- Конвенцията между Белгия и Австрия за реципрочното признаване и изпълнение на съдебни решения и автентични документи във връзка със задължения за издръжка, подписана във Виена на 25 октомври 1957 г.,
- Конвенцията между Германия и Белгия за взаимното признаване и изпълнение на съдебни решения, арбитражни решения и автентични документи по граждански и търговски дела, подписана в Бон на 30 юни 1958 г.,
- Конвенцията между Нидерландия и Италия за признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана в Рим на 17 април 1959 г.,
- Конвенцията между Германия и Австрия за реципрочното признаване и изпълнение на съдебни решения, спогодби и автентични документи по граждански и търговски дела, подписана във Виена на 6 юни 1959 г.,
- Конвенцията между Белгия и Австрия за реципрочното признаване и изпълнение на съдебни решения, арбитражни решения и автентични документи по граждански и търговски дела, подписана във Виена на 16 юни 1959 г.,
- Конвенцията между Обединеното кралство и Федерална република Германия за реципрочното признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана в Бон на 14 юли 1960 г.,
- Конвенцията между Обединеното кралство и Австрия за реципрочното признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана във Виена на 14 юли 1961 г. с протокол за изменение, подписан в Лондон на 6 март 1970 г.,
- Конвенцията между Гърция и Германия за реципрочното признаване и изпълнение на съдебни решения, спогодби и официални документи по граждански и търговски дела, подписана в Атина на 4 ноември 1961 г.,
- Конвенцията между Белгия и Италия за признаването и изпълнението на съдебни решения и други подлежащи на изпълнение документи по граждански и търговски дела, подписана в Рим на 6 април 1962 г.,
- Конвенцията между Нидерландия и Германия за взаимното признаване и изпълнение на съдебни решения и други подлежащи на изпълнение документи по граждански и търговски дела, подписана в Хага на 30 август 1962 г.,
- Конвенцията между Нидерландия и Австрия за взаимното признаване и изпълнение на съдебни решения и други подлежащи на изпълнение документи по граждански и търговски дела, подписана в Хага на 6 февруари 1963 г.,
- Конвенцията между Обединеното кралство и Италия за реципрочното признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана в Рим на 7 февруари 1964 г. с протокол за изменение, подписан в Рим на 14 юли 1970 г.,
- Конвенцията между Франция и Австрия за признаването и изпълнението на съдебни решения и официални документи по граждански и търговски дела, подписана във Виена на 15 юли 1966 г.

▼ M9

- Конвенцията между Обединеното кралство и Кралство Нидерландия за реципрочното признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана в Хага на 17 ноември 1967 г.,
- Конвенцията между Испания и Франция за признаването и изпълнението на съдебни решения и арбитражни решения по граждански и търговски дела, подписана в Париж на 28 май 1969 г.,
- Конвенцията между Люксембург и Австрия за признаването и изпълнението на съдебни решения и официални документи по граждански и търговски дела, подписана в Люксембург на 29 юли 1971 г.,
- Конвенцията между Италия и Австрия за признаването и изпълнението на съдебни решения и съдебни спогодби и официални документи по граждански и търговски дела, подписана в Рим на 16 ноември 1971 г.,
- Конвенцията между Испания и Италия относно правната помощ и признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана в Мадрид на 22 май 1973 г.,
- Конвенцията между Финландия, Исландия, Норвегия, Швеция и Дания за признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански дела, подписана в Копенхаген на 11 октомври 1977 г.,
- Конвенцията между Австрия и Швеция за признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански дела, подписана в Стокхолм на 16 септември 1982 г.,
- Конвенцията между Испания и Федерална република Германия за признаването и изпълнението на съдебни решения, съдебни спогодби и други подлежащи на изпълнение официални документи по граждански и търговски дела, подписана в Бон на 14 ноември 1983 г.,
- Конвенцията между Австрия и Испания за признаването и изпълнението на съдебни решения, съдебни спогодби и други подлежащи на изпълнение официални документи по граждански и търговски дела, подписана във Виена на 17 февруари 1984 г.,
- Конвенцията между Финландия и Австрия за признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански дела, подписана във Виена на 17 ноември 1986 г.,
- Договорът между Белгия, Нидерландия и Люксембург за компетентността, несъстоятелността и валидността и изпълнението на съдебни решения, арбитражни решения и официални документи, подписан в Брюксел на 24 ноември 1961 г., доколкото е в сила,
- Конвенцията между Чехословашката република и Португалия за признаването и изпълнението на съдебни решения, подписана в Лисабон на 23 ноември 1927 г., все още в сила между Чешката република и Португалия,
- Конвенцията между Федеративна народна република Югославия и Република Австрия за взаимно съдебно сътрудничество, подписана във Виена на 16 декември 1954 г.,
- Конвенцията между Полската народна република и Унгарската народна република за правното сътрудничество по граждански, семейни и наказателни дела, подписана в Будапеща на 6 март 1959 г.,

▼ M9

- Конвенцията между Федеративна народна република Югославия и Кралство Гърция за взаимното признаване и изпълнение на решения, подписана в Атина на 18 юни 1959 г.,
- Конвенцията между Полската народна република и Федеративна народна република Югославия за правна помощ по граждански и наказателни дела, подписана във Варшава на 6 февруари 1960 г., понастоящем в сила между Полша и Словения, и между Полша и Хърватия,
- Споразумението между Федеративна народна република Югославия и Република Австрия за взаимното признаване и изпълнение на арбитражни решения и арбитражни споразумения по търговски дела, подписано в Белград на 18 март 1960 г.,
- Споразумението между Федеративна народна република Югославия и Република Австрия за взаимното признаване и изпълнение на решения по дела за издръжка, подписано във Виена на 10 октомври 1961 г.,
- Конвенцията между Полша и Австрия за взаимоотношения по граждански дела и документи, подписана във Виена на 11 декември 1963 г.,
- Договорът между Чехословашката социалистическа република и Социалистическа федеративна република Югославия за уреждане на правоотношения по граждански, семейни и наказателни дела, подписан в Белград на 20 януари 1964 г., все още в сила между Чешката република, Словакия и Словения и между Чешката република, Словакия и Хърватия,
- Конвенцията между Полша и Франция за приложимото право, компетентността и изпълнението на съдебни решения в областта на личното и семейното право, подписана във Варшава на 5 април 1967 г.,
- Конвенцията между правителствата на Югославия и Франция за признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана в Париж на 18 май 1971 г.,
- Конвенцията между Федеративна социалистическа република Югославия и Кралство Белгия за признаване и изпълнение на съдебни решения по дела за издръжка, подписана в Белград на 12 декември 1973 г.,
- Конвенцията между Унгария и Гърция за правно сътрудничество по граждански и наказателни дела, подписана в Будапеща на 8 октомври 1979 г.,
- Конвенцията между Полша и Гърция за правно сътрудничество по граждански и наказателни дела, подписана в Атина на 24 октомври 1979 г.,
- Конвенцията между Унгария и Франция за правно сътрудничество по гражданско и семейно право, за признаване и изпълнение на решения и за правно сътрудничество по наказателни дела и екстрадиция, подписана в Будапеща на 31 юли 1980 г.,
- Договора между Чехословашката социалистическа република и Гръцката република за правна помощ по граждански и наказателни дела, подписан в Атина на 22 октомври 1980 г., все още в сила между Чешката република, Словашката република и Гърция,

▼ M9

- Конвенцията между Република Кипър и Унгарската народна република за правно сътрудничество по граждански и наказателни дела, подписана в Никозия на 30 ноември 1981 г.,
- Договора между Чехословашката социалистическа република и Република Кипър за правна помощ по граждански и наказателни дела, подписан в Никозия на 23 април 1982 г., все още в сила между Чешката република, Словашката република и Кипър,
- Споразумението между Република Кипър и Република Гърция за правно сътрудничество по граждански, семейни, търговски и наказателни дела, подписано в Никозия на 5 март 1984 г.,
- Договора между правителството на Чехословашката социалистическа република и правителството на Република Франция за правна помощ, признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански, семейни и търговски дела, подписан в Париж на 10 май 1984 г., все още в сила между Чешката република, Словашката република и Франция,
- Споразумението между Република Кипър и Социалистическа федерална република Югославия за правно сътрудничество по граждански и наказателни дела, подписано в Никозия на 19 септември 1984 г., понастоящем в сила между Кипър и Словения,
- Договора между Чехословашката социалистическа република и Италианската република за правна помощ по граждански и наказателни дела, подписан в Прага на 6 декември 1985 г., все още в сила между Чешката република, Словашката република и Италия,
- Договора между Чехословашката социалистическа република и Кралство Испания за правна помощ, признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански дела, подписан в Мадрид на 4 май 1987 г., все още в сила между Чешката република, Словашката република и Испания,
- Договора между Чехословашката социалистическа република и Полската народна република за правна помощ и уреждане на правни отношения по граждански, семейни, трудови и наказателни дела, подписан във Варшава на 21 декември 1987 г., все още в сила между Чешката република, Словашката република и Полша,
- Договора между Чехословашката социалистическа република и Унгарската народна република за правна помощ и уреждане на правни отношения по граждански, семейни и наказателни дела, подписан в Братислава на 28 март 1989 г., все още в сила между Чешката република, Словашката република и Унгария,
- Конвенцията между Полша и Италия за съдебно сътрудничество, признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански дела, подписана във Варшава на 28 април 1989 г.,
- Договора между Чешката република и Словашката република за правна помощ, предоставяна от съдебни органи и за уреждане на някои правни отношения по граждански и наказателни дела, подписан в Прага на 29 октомври 1992 г.,
- Споразумението между Република Латвия, Република Естония и Република Литва за правно сътрудничество и правни отношения, подписано в Талин на 11 ноември 1992 г.,

▼ M9

- Споразумението между Република Полша и Република Литва за правно сътрудничество и правни отношения по граждански, семейни, трудови и наказателни дела, подписано във Варшава на 26 януари 1993 г.,
- Споразумението между Република Латвия и Република Полша за правно сътрудничество и правни отношения по граждански, семейни, трудови и наказателни дела, подписано в Рига на 23 февруари 1994 г.,
- Споразумението между Република Кипър и Република Полша за правно сътрудничество по граждански и наказателни дела, подписано в Никозия на 14 ноември 1996 г.,
- Споразумението между Естония и Полша за оказване на правно сътрудничество и правни отношения по граждански, трудови и наказателни дела, подписано в Талин на 27 ноември 1998 г.,
- Конвенцията между България и Белгия по някои съдебни въпроси, подписана в София на 2 юли 1930 г.,
- Споразумението между Народна република България и Федеративна народна република Югославия за взаимна правна помощ, подписано в София на 23 март 1956 г., все още в сила между България и Словения и между България и Хърватия,
- Договорът между Народна република Румъния и Народна република Унгария за правна помощ по граждански, семейни и наказателни въпроси, подписан в Букурещ на 7 октомври 1958 г.,
- Договорът между Народна република Румъния и Чехословашката република за правна помощ по граждански, семейни и наказателни въпроси, подписан в Прага на 25 октомври 1958 г., все още в сила между Румъния и Словакия,
- Договорът между Народна република България и Народна република Румъния за правна помощ по граждански, семейни и наказателни дела, подписано в София на 3 декември 1958 г.,
- Договорът между Народна република Румъния и Федеративна народна република Югославия за правна помощ, подписан в Белград на 18 октомври 1960 г. и неговият протокол, все още в сила между Румъния и Словения и между Румъния и Хърватия,
- Договорът между Народна република България и Полската народна република за правна помощ и правни отношения по граждански, семейни и наказателни дела, подписано във Варшава на 4 декември 1961 г.,
- Конвенцията между Социалистическа република Румъния и Република Австрия за правна помощ по гражданско и семейно право и валидността и значението на документи и приложения към нея протокол, подписани във Виена на 17 ноември 1965 г.,
- Договорът между Народна република България и Унгарската народна република за правна помощ по граждански, семейни и наказателни дела, подписан в София на 16 май 1966 г.,
- Конвенцията между Социалистическа република Румъния и Република Гърция за правна помощ по граждански и наказателни въпроси и нейния протокол, подписани в Букурещ на 19 октомври 1972 г.,

▼ M9

- Конвенцията между Социалистическа република Румъния и Италианската република за съдебна помощ по граждански и наказателни въпроси, подписана в Букурещ на 11 ноември 1972 г.,
- Конвенцията между Социалистическа република Румъния и Френската република за правна помощ по граждански и търговски въпроси, подписана в Париж на 5 ноември 1974 г.,
- Конвенцията между Социалистическа република Румъния и Кралство Белгия за правна помощ по граждански и търговски въпроси, подписана в Букурещ на 30 октомври 1975 г.,
- Договорът за правна помощ по граждански и наказателни дела между Народна република България и Република Гърция, подписан в Атина на 10 Април 1976 г.,
- Договорът между Народна република България и Чехословашката социалистическа република за правна помощ и уреждане на отношения по граждански, семейни и наказателни дела, подписан в София на 25 ноември 1976 г.,
- Конвенцията между Социалистическа република Румъния и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия за правна помощ по граждански и търговски въпроси, подписана в Лондон на 15 юни 1978 г.,
- Допълнителният протокол към Конвенцията между Социалистическа република Румъния и Кралство Белгия за правна помощ по граждански и търговски въпроси, подписан в Букурещ на 30 октомври 1979 г.,
- Конвенцията между Социалистическа република Румъния и Кралство Белгия за признаване и прилагане на решенията за задължения за издръжка, подписана в Букурещ на 30 октомври 1979 г.,
- Конвенцията между Социалистическа република Румъния и Кралство Белгия за признаване и прилагане на бракоразводни решения, подписана в Букурещ на 6 ноември 1980 г.,
- Договорът за правна помощ по граждански и наказателни дела между Народна република България и Република Кипър, подписан в Никозия на 29 Април 1983 г.,
- Договорът за взаимна правна помощ по граждански дела между правителството на Народна република България и правителството на Френската република, подписан в София на 18 януари 1989 г.,
- Договорът между Народна република България и Италианската република за правна помощ и изпълнение на решения по граждански дела, подписан в Рим на 18 май 1990 г.,
- Договорът за взаимна правна помощ по граждански дела между Република България и Кралство Испания, подписан в София на 23 май 1993 г.,
- Договор между Румъния и Чешката република за съдебна помощ по граждански въпроси, подписан в Букурещ на 11 юли 1994 г.,

▼M9

- Конвенцията между Румъния и Кралство Испания за юрисдикцията, признаването и прилагането на решения по граждански и търговски въпроси, подписана в Букурещ на 17 ноември 1997 г.,
- Конвенцията между Румъния и Кралство Испания, допълваща Хагската конвенция във връзка с гражданското процесуално право (Хага, 1 март 1954 г.), подписана в Букурещ на 17 ноември 1997 г.,
- Договорът между Румъния и Република Полша за правна помощ и правни отношения по граждански дела, подписан в Букурещ на 15 май 1999 г.,
- Споразумението между Социалистическа федеративна република Югославия и Унгарската народна република за правна взаимопомощ, подписано в Белград на 7 март 1968 г., все още в сила между Хърватия и Унгария,
- Споразумението за правна помощ по граждански и наказателни дела между Република Хърватия и Република Словения, подписано в Загреб на 7 февруари 1994 г.

▼B*Член 70*

1. Договорът и конвенциите, които са посочени в член 69, продължават да действат по отношение на области, спрямо които не се прилага настоящият регламент.
2. Те продължават да действат по отношение на постановени съдебни решения и официално съставени документи или вписани като официални документи преди влизането в сила на настоящия регламент.

Член 71

1. Настоящият регламент не засяга действието на конвенции, по които са страни държавите-членки и които във връзка със специфични области уреждат компетентността или признаването и изпълнението на съдебни решения.
2. С цел да се осигури еднакво тълкуване, параграф 1 се прилага по следния начин:
 - а) настоящият регламент не пречи съд на държава-членка, която е страна по конвенция, отнасяща се до специфична област, да се признае за компетентен по отношение на тази конвенция, дори когато ответникът е с местоживее в друга държава-членка, която не е страна по тази конвенция. Сезираният съд прилага, във всички случаи, член 26 от настоящия регламент;
 - б) съдебни решения, постановени в държава-членка от съд, който се е признал за компетентен по отношение на конвенция, засягаща специфична област, се признават и изпълняват в другите държави-членки в съответствие с настоящия регламент.

Когато конвенция относно специфична област, по която са страни както държавата-членка по произход, така и сезираната държава-членка, установява условия за признаване и изпълнение на съдебни решения, се прилагат тези условия. Във всеки случай, разпоредбите на настоящия регламент относно процедурата за признаване и изпълнение на съдебни решения, могат да бъдат приложени.

Член 72

Настоящият регламент не засяга споразумения, по силата на които държавите-членки са се задължили преди влизането в сила на настоящия регламент съобразно член 59 от Брюкселската конвенция, да не признават съдебни решения, постановени по-специално в други държави, страни по тази конвенция, срещу ответници, които имат местоживееие или обичайно пребиваване в трета страна, когато в случаите, предвидени по член 4 от посочената конвенция, съдебното решение би могло да се основава единствено на компетентността, определена във втория параграф на член 3 от посочената конвенция.

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 73

Не по-късно от пет години след влизането в сила на настоящия регламент Комисията представя пред Европейския парламент, Съвета и Икономическия и социален комитет доклад за прилагането на настоящия регламент. Докладът се придружава, при необходимост, от предложения за изменения в настоящия регламент.

Член 74

1. Държавите-членки нотифицират Комисията за текстовете, с които се изменят списъците в приложения I—IV. Комисията съответно изменя въпросните приложения.

2. Актуализирането или техническите корекции на формулярите, образци на които се намират в приложения V и VI, се приемат от Комисията. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 75, параграф 2.

Член 75

1. Комисията се подпомага от комитет.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 76

Настоящият регламент влиза в сила на 1 март 2002 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.

▼ **M8**

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Правила за компетентност, посочени в член 3, параграф 2 и член 4, параграф 2

- в Белгия: членове 5—14 от Закона от 16 юли 2004 г. за международното частно право,
- в България: член 4, алинея 1, точка 2 от Кодекса на международното частно право,
- в Чешката република: член 86 от Закон № 99/1963 Сб., Граждански процесуален кодекс (*občanský soudní řád*), както е изменен,
- в Дания: член 246, параграфи 2 и 3 от Закона за гражданското съдопроизводство (*Lov om retsens pleje*),
- в Германия: член 23 от Гражданския процесуален кодекс (*Zivilprozessordnung*),
- в Естония: член 86 от Гражданския процесуален кодекс (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*),
- в Гърция: член 40 от Гражданския процесуален кодекс (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*),
- във Франция: членове 14 и 15 от Гражданския кодекс (*Code civil*),

▼ **M9**

- в Хърватия: член 46, параграф 2 от Закона за уреждане на стълкновения на закони с правната уредба на други държави в някои отношения (*Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima*) във връзка с член 47, параграф 2 от Гражданско-процесуалния кодекс (*Zakon o parničnom postupku*) и член 54, параграф 1 от Закона за уреждане на стълкновения на закони с правната уредба на други държави в някои отношения (*Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima*) във връзка с член 58, параграф 1 от Гражданско-процесуалния кодекс (*Zakon o parničnom postupku*),

▼ **M8**

- в Ирландия: разпоредбите, които позволяват компетентността да се определи на основание обстоятелството, че документът за образуване на производството е бил връчен на ответника при временното му пребиваване в Ирландия,
- в Италия: членове 3 и 4 от Закон № 218 от 31 май 1995 г.,
- в Кипър: член 21, параграф 2 от Закон за съдилищата № 14 от 1960 г., както е изменен,
- в Латвия: член 27 и член 28, параграфи 3, 5, 6 и 9 от Гражданския процесуален закон (*Civilprocesa likums*),
- в Литва: член 31 от Гражданския процесуален кодекс (*Civilinio proceso kodeksas*),
- в Люксембург: членове 14 и 15 от Гражданския кодекс (*Code civil*),
- в Унгария: член 57 от Наредба-закон № 13 от 1979 г. за международното частно право (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*),
- в Малта: членове 742, 743 и 744 от Кодекс за организационното устройство и гражданския процес — глава 12 (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili — Kap. 12*) и член 549 от Търговския кодекс — глава 13 (*Kodiċi tal-kummerċ — Kap. 13*),
- в Австрия: член 99 от Закона за компетентността на съдилищата (*Jurisdiktionsnorm*),

▼ **M10**

- в Полша: член 1103, алинея 7, точка 4 и член 1110 от Гражданския процесуален кодекс (*Kodeksu postępowania cywilnego*), доколкото с тях се установява компетентност изключително въз основа на едно от следните обстоятелства: ищецът е полски гражданин или има обичайно пребиваване, местоживеене или седалище по регистрация в Полша,

▼ M8

- в Португалия: член 65, параграф 1, буква b) от Гражданския процесуален кодекс (*Código de Processo Civil*), доколкото той може да обхваща основания за прекомерна компетентност, като например съдилищата по местонахождение на клона, представителството или друг вид установяване (щом се намира в Португалия), когато страната, срещу която се води делото, е централното управление (щом се намира в чужбина), и член 10 от Кодекса на производството по трудови спорове (*Código de Processo do Trabalho*), доколкото той може да обхваща основания за прекомерна компетентност, като например съдилищата по местожителството на ищеца при производства във връзка с индивидуални трудови договори, заведени от работник или служител срещу работодател,
- в Румъния: членове 148—157 от Закон № 105/1992 за отношенията, уреждани от международното частно право,
- в Словения: член 48, параграф 2 от Закона за международното частно право и производство (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) във връзка с член 47, параграф 2 от Гражданския процесуален закон (*Zakon o pravnem postopku*), както и член 58 от Закона за международното частно право и производство (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) във връзка с член 59 от Гражданския процесуален закон (*Zakon o pravnem postopku*),
- в Словакия: членове 37—37е от Закон № 97/1963 относно международното частно право и процедурния правилник, свързан с него,
- във Финландия: глава 10, член 18, параграф 1, първа и втора алинея от Кодекса за съдопроизводството (*oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken*),
- в Швеция: глава 10, член 3, първа алинея, първо изречение от Кодекса за съдопроизводството (*rättegångsbalken*),
- в Обединеното кралство: разпоредбите, които позволяват компетентността да се определи на основание:
 - а) обстоятелството, че документът за образуване на производството е бил връчен на ответника при временното му пребиваване в Обединеното кралство; или
 - б) наличието в Обединеното кралство на имущество, което принадлежи на ответника; или
 - в) наложени запор или възбрана от страна на ищеца върху имущество, което се намира в Обединеното кралство.

▼ **M8**

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Съдилищата или компетентните органи, пред които може да се подаде молбата, посочена в член 39, са следните:

- в Белгия: „*tribunal de première instance*“ или „*rechtbank van eerste aanleg*“, или „*erstinstanzliches Gericht*“,
- в България: „*окръжният съд*“,
- в Чешката република: „*okresní soud*“ или „*soudní exekutor*“,
- в Дания: „*byret*“,
- в Германия:
 - а) председателят на отделение в „*Landgericht*“,
 - б) нотариус в производство по деклариране на изпълняемостта на автентичен документ,
- в Естония: „*maakohus*“,
- в Гърция: „*Μονομελές Πρωτοδικείο*“,
- в Испания: „*Juzgado de Primera Instancia*“,
- във Франция:
 - а) „*greffier en chef du tribunal de grande instance*“,
 - б) „*président de la chambre départementale des notaires*“ по молба за декларация за изпълняемост на нотариално заверен документ,

▼ **M9**

- в Хърватия: „*općinski sud*“ по граждански дела и „*trgovački sud*“ по търговски дела,

▼ **M8**

- в Ирландия: „*High Court*“,
- в Италия: „*corte d'appello*“,
- в Кипър: „*Επαρχιακό Δικαστήριο*“, а в случай на решение за издръжка — „*Οικογενειακό Δικαστήριο*“,
- в Латвия: „*rajona (pilsētas) tiesa*“,
- в Литва: „*Lietuvos apeliacinis teismas*“,
- в Люксембург: председателят на „*tribunal d'arrondissement*“,
- в Унгария: „*megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság*“, а в Будапеща — „*Budai Központi Kerületi Bíróság*“,
- в Малта: „*Prim' Awla tal-Qorti Ċivili*“ или „*Qorti tal-Magistrati ta' Ghawdex fil-gurisdizzjoni superjuri tagħha*“, а в случай на решение за издръжка — „*Registatur tal-Qorti*“, сезиран чрез „*Ministru responsabbli għall-Gustizzja*“,
- в Нидерландия: „*voorzieningenrechter van de rechtbank*“,
- в Австрия: „*Bezirksgericht*“,
- в Полша: „*sąd okręgowy*“,
- в Португалия: „*Tribunal de Comarca*“,

▼M8

- в Румъния: „*Tribunal*“,
- в Словения: „*okrožno sodišče*“,
- в Словакия: „*okresný súd*“,
- във Финландия: „*käräjäoikeus/tingsrätt*“,
- в Швеция: „*Svea hovrätt*“,
- в Обединеното кралство:
 - а) в Англия и Уелс: „*High Court of Justice*“, а в случай на решение за издръжка — „*Magistrates' Court*“, сезиран чрез „*Secretary of State*“;
 - б) в Шотландия: „*Court of Session*“, а в случай на решение за издръжка — „*Sheriff Court*“, сезиран чрез „*Scottish Ministers*“;
 - в) в Северна Ирландия: „*High Court of Justice*“, а в случай на решение за издръжка — „*Magistrates' Court*“, сезиран чрез „*Department of Justice*“;
 - г) в Гибралтар: „*Supreme Court of Gibraltar*“, а в случай на решение за издръжка — „*Magistrates' Court*“, сезиран чрез „*Attorney General of Gibraltar*“.

▼ M8

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Съдилищата, пред които могат да се подават жалбите, посочени в член 43, параграф 2, са следните:

— в Белгия:

- а) що се отнася до жалба на ответника — „*tribunal de première instance*“ или „*rechtbank van eerste aanleg*“, или „*erstinstanzliches Gericht*“,
- б) що се отнася до жалба на ищеца — „*Cour d'appel*“ или „*hof van beroep*“,

— в България: „Апелативен съд — София“,

— в Чешката република: апелативният съд чрез окръжния съд,

— в Дания: „*landsret*“,

— в Германия: „*Oberlandesgericht*“,

— в Естония: „*ringkonnakohus*“,

— в Гърция: „*Εφετείο*“,

— в Испания: „*Juzgado de Primera Instancia*“, който е постановил обжалваното решение, като по жалбата се произнася „*Audiencia Provincial*“,

— във Франция:

- а) „*cour d'appel*“ — по решения, с които молбата се уважава,
- б) председателят на „*tribunal de grande instance*“ — по решения, с които молбата се отхвърля,

▼ M9

— в Хърватия: „*općinski sud*“ по граждански дела и „*trgovački sud*“ по търговски дела,

▼ M8

— в Ирландия: „*High Court*“,

— в Италия: „*corte d'appello*“,

— в Кипър: „*Επαρχιακό Δικαστήριο*“, а в случай на решение за издръжка — „*Οικογενειακό Δικαστήριο*“,

— в Латвия: „*Apgabaltiesa*“ чрез „*rajona (pilsētas) tiesa*“,

— в Литва: „*Lietuvos apeliacinis teismas*“,

— в Люксембург: „*Cour supérieure de justice*“, заседаващ като въззивна инстанция по гражданскоправни спорове,

— в Унгария: районният съд по седалището на окръжния съд (а в Будапеща — „*Budai Központi Kerületi Bíróság*“); решението по жалбата се постановява от окръжния съд (а в Будапеща — от „*Fővárosi Bíróság*“),

— в Малта: „*Qorti ta' l-Appell*“ в съответствие с производството по обжалване, предвидено в „*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili* — *Kap. 12*“, а в случай на решение за издръжка — чрез „*ċitazzjoni*“ пред „*Prim' Awla tal-Qorti ivili jew il-Qorti tal-Magistrati ta' Għawdex fil-giurisdizzjoni superjuri tagħha*“,

— в Нидерландия: „*rechtbank*“,

— в Австрия: „*Landesgericht*“ чрез „*Bezirksgericht*“,

— в Полша: „*sąd apelacyjny*“ чрез „*sąd okręgowy*“,

▼M8

- в Португалия: компетентният съд е „*Tribunal da Relação*“. По силата на действащото национално законодателство обжалването се извършва чрез жалба до съда, който е постановил обжалваното решение,
- в Румъния: „*Curte de Apel*“,
- в Словения: „*okrožno sodišče*“,
- в Словакия: апелативният съд чрез окръжния съд, чието решение се обжалва,
- във Финландия: „*hovioikeus/hovrätt*“,
- в Швеция: „*Svea hovrätt*“,
- в Обединеното кралство:
 - а) в Англия и Уелс: „*High Court of Justice*“, а в случай на решение за издръжка — „*Magistrates' Court*“,
 - б) в Шотландия: „*Court of Session*“, а в случай на решение за издръжка — „*Sheriff Court*“,
 - в) в Северна Ирландия: „*High Court of Justice*“, а в случай на решение за издръжка — „*Magistrates' Court*“,
 - г) в Гибралтар: „*Supreme Court of Gibraltar*“, а в случай на решение за издръжка — „*Magistrates' Court*“.

▼ **M8**

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Жалбите, които могат да се подават съгласно член 44, са следните:

- в Белгия, Гърция, Испания, Франция, Италия, Люксембург и Нидерландия: касационна жалба,
- в България: „обжалване пред Върховния касационен съд“,
- в Чешката република: „dovolání“ и „žaloba pro zmatečnost“,
- в Дания: жалба до „Højesteret“ с разрешение от „Procesbevillingsnævnet“,
- в Германия: „Rechtsbeschwerde“,
- в Естония: „kassatsioonikaebus“,

▼ **M9**

- в Хърватия: жалба пред „Vrhovni sud Republike Hrvatske“,

▼ **M8**

- в Ирландия: касационна жалба пред „Supreme Court“,
- в Кипър: жалба пред „Supreme Court“,
- в Латвия: касационна жалба пред „Augstākās tiesas Senātā“ чрез „Apgabaltiesā“,
- в Литва: касационна жалба пред „Lietuvos Aukščiausiasis Teismas“,
- в Унгария: „felülvizsgálati kérelem“,
- в Малта: не е възможно касационно обжалване пред друг съд; в случай на решение за издръжка — „Qorti ta' l-Appell“ в съответствие с производството по обжалване, предвидено в „kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili - Kap. 12“,
- в Австрия: „Revisionsrekurs“,
- в Полша: „skarga kasacyjna“,
- в Португалия: касационна жалба,
- в Румъния: „contestatie in anulare“ или „revizuire“,
- в Словения: жалба пред „Vrhovno sodišče Republike Slovenije“,
- в Словакия: „dovolanie“,
- във Финландия: жалба пред „korkein oikeus/högsta domstolen“,
- в Швеция: жалба пред „Högsta domstolen“,
- в Обединеното кралство: еднократна касационна жалба.

▼B*ПРИЛОЖЕНИЕ V***Сертификат, посочен в членове 54 и 58 от Регламента за съдебните решения и съдебните спогодби**

(български, bulgarian, bulgare, búlgaro, ...)

1. Държава-членка по произход
2. Съд или компетентен орган, който издава сертификата
 - 2.1. Наименование
 - 2.2. Адрес
 - 2.3. Тел./факс/електронна поща
3. Съд, който е постановил съдебното решение/одобрил съдебната спогодба (*)
 - 3.1. Вид съд
 - 3.2. Местоположение на съда
4. Съдебно решение/съдебна спогодба (*)
 - 4.1. Дата
 - 4.2. Справочен номер
 - 4.3. Страни по съдебното решение/съдебната спогодба (*)
 - 4.3.1. Име на ищеца/ищите
 - 4.3.2. Име на ответника/ответниците
 - 4.3.3. Име/на на други страни (ако има)
- 4.4. Дата на връчване на документа за образуване на производството, в случай че съдебното решение е постановено в отсъствие на страната
- 4.5. Текст на съдебното решение/съдебната спогодба (*), така както е приложен към настоящия сертификат

▼C1**▼B**

5. Имена на страните, на които е предоставена правна помощ

Съдебното решение/съдебната спогодба (*) е приложимо в държавата-членка по произход (членове 38 и 58 от регламента) срещу:

Име:

Подписан във:, дата:

Подпис и/или печат:

(*) Излишното се зачерква.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

**Сертификат, посочен в член 57, параграф 4 от Регламента за
автентичните документи**

(български, bulgarian, bulgare, búlgaro, ...)

1. Държава-членка по произход
2. Съд или компетентен орган, който издава сертификата
 - 2.1. Наименование
 - 2.2. Адрес
 - 2.3. Тел./факс/електронна поща
3. Орган, който е дал автентичност/легализирал документа
 - 3.1. Орган, участващ в съставянето на автентичния документ (при необходимост)
 - 3.1.1. Наименование и предназначение на органа
 - 3.1.2. Местоположение на органа
 - 3.2. Орган, който е регистрирал автентичния документ (при необходимост)
 - 3.2.1. Вид орган
 - 3.2.2. Местоположение на органа
4. Автентичен документ
 - 4.1. Описание на документа
 - 4.2. Дата
 - 4.2.1. на която е съставен/изготвен документът
 - 4.2.2. ако са различни: на която е регистриран документът
 - 4.3. Справочен номер
 - 4.4. Страни по документа
 - 4.4.1. Име на кредитора
 - 4.4.2. Име на длъжника
5. Текст на подлежащото на изпълнение задължение, така както е приложено към този сертификат

Автентичният документ подлежи на изпълнение срещу длъжника в държавата-членка по произход (член 57, параграф 1 от регламента)

Подписан във: , дата:

Подпис и/или печат